

Personalen i det internationella snabbinsatsförbandet SWAFRAP AJS37 samlades för utbildning vid F 21 i Luleå.

Foto: Ivar Blixt/Försvarets bildbyrå

Insatsförband samövat

Snabbinsatsförbandet med Viggen, SWAFRAP AJS 37, utvecklas kontinuerligt.

En övning på Jokkmokks flygbas blev kulmen på månadens arbete med utbildningar för olika personalkategorier.

Flygvapnets internationella snabbinsatsförband SWAFRAP AJS37 övades i april på Jokkmokks-basen. Denna typiskt svenska flygbas förutsattes vara utländsk mark. Således utnyttjades inte alla ordinarie basfunktionsplatser som kännetecknar en svensk flygbas. Staben och divisionen inrymdes i civila kontorslokaler i anslutning till en bilverkstad, vilken byggts om till matsal. I nära anslutning fanns också fototolkgruppen grupperad i ett antal containrar.

F 21 i Luleå har huvudansvar för uppriktandet av förbandet. Arbetet med att utveckla olika förmågor inom förbandet pågår kontinuerligt.

Den civila personal som normalt inte tillhör Försvarmakten har fått en två veckors allmän militär utbildning vid F 21.

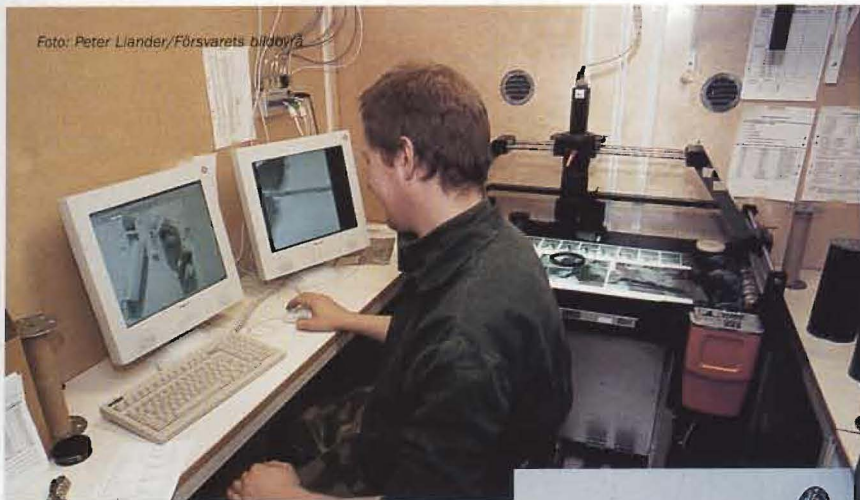
Språkutbildning har också stått på programmet, där officerare som kommer att ha externa kontakter mot Nato och värd-

nationen prioriterats. Lärarna kom från det brittiska flygvapnets språkskola och har hållit två kurser om sammanlagt två veckor i Luleå.

Alla på plats

Förbandet har sedan årsskiftet 30 dagars insatsberedskap. Personalen har skrivit på ett beredskapskontrakt som innebär att man måste inställa sig senast sju dagar efter inkallelsen. Tiden till förberedelser är kort innan man ska vara operativ på den aktuella basen utomlands.

Övningen i Jokkmokk var en del i en tre veckor lång aktivitet som syftade till att samtrimma personalen som bemannar förbandets olika funktioner; stab, flygdivisionen, insats- och flygunderhållskompanierna. Som ett led i detta passade man också på att kalla in all övrig personal för några gemensamma utbildningsdagar.

Fototolkarna i SWAFRAP AJS37 har utbildats under våren. Framkallning av film och tolkning av flygspaningsbilderna sker numera i containern. På bilden till höger plundras en Viggen på filmkassetterna.

– Det är första gången som hela det rekryterade förbandet är samlat, säger förbandschefen överste **Frank Fredriksson**. Av totalt 293 personer deltog 274.

I grunden består förbandet av 225 personer, men på vissa funktioner ska personalen roteras, därav det högre antalet. Bland de personalkategorier som kommer att roteras finns piloter och flygtekniker, dock ingen på chefsnivå. På pilotsidan har hela Urban Röd-divisionen skrivit på beredskapsavtalet. Dessutom har ett antal piloter som tidigare flugit Jaktviggen frivilligt sökt sig till spaningsflyget.

Litet urval

Frank Fredriksson uppger att förbandet är rekryterat till cirka 95 procent.

– En bra siffra, men när det gäller flygtekniker finns det fortfarande vakanser.

För vissa tekniska befattningar är läget

bekymmersamt. En försvårande omständighet är att det endast finns ett fåtal individer med rätt behörighet att inneha dessa tjänster, t ex serviceplutonchef.

– Att utbilda ny personal till dessa befattningar är inte aktuellt, det tar flera år.

Överste Frank Fredriksson är chef för F 21 i Luleå och SWAFRAP AJS37.

Därför måste man komma fram till en lösning med de aktuella personerna. Vi arbetar med detta och jag är inte helt nöjd med förbandets bemanning förrän detta är utklarat, säger Frank Fredriksson.

En anledning till att det för vissa befattningar finns ytterst få personer att tillgå är att Viggen som flygspaningssystem började avvecklas i mitten av 1990-talet. När det för några år blev aktuellt med internationella insatser med AJSF 37 blev läget omvänt. Nu sker en anpassning till de krav som ställs för att kunna verka i en fredsbevarande uppgift utomlands. Men det finns bara tio flygplan kvar och bara ett flygunderhållskompani för typen.

Högre krav på fototolkar

En funktion där det krävts en kraftfull återtagning är fototolkning. På invasionsförsvarets tid utbildades kontinuerligt värnplikliga fototolkar för bemanna underrättelseplutonerna. Sedan utbildningen upphört har det uppstått brist på utbildade fototolkar.

De fototolkar som rekryterats till snabbinsatsförbandet är utbildade i det tidigare systemet, men de krav som ställs på fototolkningen internationellt är mera omfattande jämfört med de svenska. Ett exempel: om ett flygspaningsuppdrag genomförs mot en vägbro, var syftet att se om den var användbar, eller förstörd av fienden. I en fredsbevarande operation förväntas fototolken göra en mera tekniskt inriktad analys av bron, som t ex hur den är byggd och av vilka material.

För att höja fototolkarnas kompetens arrangerades en skraddarsydd kurs på 15 veckor. Mycket av utbildningen har skett vid Försvarsmaktens Underättelse- och Säkerhetscentrum i Uppsala.

– Vi har tvingats koncentrera utbildningen till en begränsad del av vad en fototolk bör kunna, med koncentration på det viktigaste, säger Frank Fredriksson.

En stor del av kursunderlaget har utarbetats av två holländska officerare med stor erfarenhet från fototolkning av Balkan-området. Eftersom Jokkmokksövningen utgjorde kursexamen för de svenska tolkarna, deltog holländarna för att på plats kunna verifiera insatserna. ●